

Colleges, raden, dagelijks en algemeen besturen van gemeenten en waterschappen

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Stand van zaken en proces planMER mestbewerking in Brabant

Datum

20 februari 2020

Ons kenmerk

C2258638

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

M.C. (Mieke) Bonn

Telefoon

(06) 27 74 50 05

Email

mbonn@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij willen we u informeren over de stand van zaken en het proces planMER mestbewerking in Brabant. Directe aanleiding is het vaststellen van het plan van Aanpak planMER mestbewerkingslocaties door Gedeputeerde Staten op 18 februari jl.. In deze brief schetsen we kort het proces dat voorafging, het proces dat volgt en de wijze waarop u hierbij betrokken wordt en op de hoogte kunt blijven.

Aanleiding

In Brabant produceert de Brabantse veehouderij meer mest dan er op Brabantse landbouwgronden kan worden aangewend zonder nadelige effecten op het grond- en oppervlaktewater. Er is een mestoverschot. De provincie Noord-Brabant en de Brabantse gemeenten en waterschappen willen maatregelen nemen om van mest weer een waardevolle grondstof te maken. Om dit te bereiken is het nodig dat de mest zodanig wordt geproduceerd en/of bewerkt dat deze voldoet aan de vraag vanuit de bodem en het gewas. Ook is het belangrijk dat de mest kostenefficiënt getransporteerd kan worden. Op deze manier wordt bijgedragen aan het sluiten van een belangrijke kringloop in de landbouw.

Het planMER initiatief

Gemeenten in de regio's Noordoost, Zuidoost en Midden Brabant hebben samen met de Brabantse waterschappen en de provincie het initiatief genomen om via een planMER te komen tot locatiebeleid voor mestbewerkingsinstallaties in Brabant. Hiermee willen zij bewerkstelligen dat er op basis van een goede

inhoudelijke onderbouwing en via een zorgvuldig proces in de vorm van regionale afspraken keuzes kunnen worden gemaakt over de beste (spreiding van) locaties en de ideale omvang van schone en veilige mestbewerking.

Datum

20 februari 2020

Ons kenmerk

C2258638

De procedure om te komen tot een planMER is formeel gestart met de terinzagelegging van een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) door Gedeputeerde Staten. De provincie is namelijk het bevoegd gezag als het gaat om locaties voor mestbewerking. De concept NRD, opgesteld door provincie en gemeenten, beschrijft de voorgenomen aanpak (inhoud en proces) om te komen tot het planMER. Belangrijke elementen daarin zijn de te realiseren opgave, de alternatieven, varianten en scenario's die in het planMER worden onderzocht en hoe tot een beoordeling wordt gekomen. Ook beschrijft de NRD het te volgen proces.

De concept NRD heeft gedurende de periode van 20 september 2019 tot 9 november 2019 ter inzage gelegen.

Op basis van 44 ingediende zienswijzen en de adviezen van de Commissie voor de Milieueffectrapportage en Brabant Advies is samen met de gemeenten en waterschappen de meest geschikte aanpak uitgewerkt. De concept NRD is op onderdelen aangepast en vereenvoudigd om zo te komen tot een gedegen plan van aanpak en transparant proces dat uitmondt in een planMER. Het planMER levert de (potentiële) locaties in Brabant op die het meest geschikt zijn voor uitbreiding of vestiging van mestbewerkingsinstallaties. Met het vaststellen van het definitieve Plan van aanpak op 18 februari is de aanpak voor het planMER duidelijk.

Wat is de strekking van de aanpak planMER Mestbewerkingslocaties

In de vastgestelde aanpak staat het woon- en leefklimaat en de volksgezondheid centraal. Bij het beoordelen van (potentiële) locaties wegen de impact op woon- en leefklimaat en volksgezondheid extra zwaar in de beoordeling. Dat geldt ook voor de afstand van een (potentiële) locatie tot de gebieden waar veel mest wordt geproduceerd.

In de planMER worden de effecten in beeld gebracht aan de hand van drie onderzoeksalternatieven, steeds met een variant voor bedrijventerreinen en een variant voor locaties in het landelijk gebied. De 3 onderzoeksalternatieven betreffen drie verschillende grootten installaties en worden bepaald aan de hand van de volgende scenario's.

Scenario 1: het huidige mestoverschot is het uitgangspunt;

Scenario 2: de veestapel krimpt aanzienlijk;

Scenario 3: de verleende vergunningen blijven onbenut, er is een kleinere krimp van de veestapel en/of er wordt veel meer mest bewerkt om kringlopen beter te sluiten.

Doel: komen tot regionale afsprakenkaders

Wij willen komen tot regionale afspraken over de locaties voor mestbewerkingsinstallaties, waar mest bewerkt wordt die vanaf verschillende veehouderijlocaties bijeen wordt gebracht. Inhoudelijke kaders daarvoor zijn:

1. De afspraken op de regionale ontwikkeldagen in Noordoost en Zuidoost Brabant in november/ december 2018 (gezamenlijk locatiebeleid ontwikkelen op basis van kwaliteitsvereisten, te onderbouwen met een planMER).
2. Het mestbeleid zoals Provinciale Staten dat in 2017 hebben vastgesteld, inclusief de uitwerking in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.
3. De notitie 'Visie op mestbewerking' die gemeenten en provincie samen hebben opgesteld (begin 2019).
4. Het bestuursakkoord 'Kiezen voor kwaliteit' (juni 2019).

Wij zijn ervan overtuigd dat wij op basis van deze uitgangspunten, via het volgen van de bijgevoegde procesbeschrijving en met de bereidheid van alle betrokkenen, tot een breed gedragen aanpak voor mestbewerking kunnen komen.

Planning en proces

Wij hebben een proces ontworpen dat optimaal ruimte biedt aan alle gemeenten, waterschappen en andere belanghebbenden om zich te informeren en uit te spreken voordat er keuzes worden gemaakt. Hieronder vindt u de planning op hoofdlijnen. **In de bijlage 1 bij deze brief vindt u de procesbeschrijving**, waarin tevens is opgenomen wanneer en op welke manier u in het vervolg betrokken en geïnformeerd wordt.

Planning	Fasen in proces PlanMER Mest
18 februari	NRD wordt door Gedeputeerde Staten vastgesteld
20 april	PlanMER traject start
Januari 2021	Werkessie(s) Voorkeursalternatief
Maart 2021	Ontwerp PlanMER wordt door Gedeputeerde Staten in de inspraak gebracht
Juli 2021	Ontwerp PlanMER wordt door Gedeputeerde Staten vastgesteld
Juni - nov/dec 2021	Regionale Afspraken worden voorbereid en vastgesteld door Gedeputeerde Staten en Colleges

Gedurende het gehele proces betrekken wij de relevante stakeholders (o.a. Brabantse Milieufederatie, POV, Brabants Burgerplatform, ZLTO, Cumela, Nederlands Centrum Mestverwaarding) via een klankbordgroep. Via de website van de provincie en nieuwsbrieven zorgen wij gedurende het proces voor voldoende informatie voor alle betrokkenen. Gedurende het proces planMER

Datum
20 februari 2020
Ons kenmerk
C2258638

proces en het proces om te komen tot Regionale Afsprakenkaders worden lopende en eventuele nieuwe procedures voor vergunningen voor mestbewerking behandeld conform vigerend beleid en wet- en regelgeving.

Datum

20 februari 2020

Ons kenmerk

C2258638

Nieuwsbrief en website voor actuele informatie

Gedurende het gehele traject verschijnt er regelmatig een nieuwsbrief. De eerste nieuwsbrief is op 20 februari uitgegaan. Via planmermest@brabant.nl kunt u zich aanmelden voor deze nieuwsbrief.

Ook is er een speciale webpagina ingericht waar u achtergrondinformatie en documenten kunt vinden: www.brabantse-agrofood2020.nl/planmermest

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Mede namens de mede - initiatiefnemers : gemeenten in de regio Noordoost Brabant, Zuidoost Brabant, Midden Brabant en de Brabantse waterschappen,

A.L. Schoenmakers,

i.o.

Secretaris Bestuurlijk Overleg Transitie Landbouw¹

¹ Het BOTL is het zes wekelijkse bestuurlijke afstemmingsoverleg tussen gemeenten, waterschappen en provincie over alle aspecten van de transitie in het landelijk gebied. Dit overleg fungeert tevens als stuurgroep voor het planMER proces.

Bijlage 1

Plan van aanpak voor het betrekken van colleges en raden van gemeenten bij proces PlanMER Mestbewerkingslocaties.

Datum

20 februari 2020

Ons kenmerk

C2258638

Het proces van de PlanMER Mestbewerkingslocaties vereist dat eenieder die betrokken of belanghebbend is bij het proces de mogelijkheid heeft om zich goed te informeren, zich een mening te vormen en deze naar voren te brengen. Dit impliceert dat er op een basaal niveau continue informatie beschikbaar moet zijn over de achtergrond/ het waarom, het doel, het beoogde proces en de voortgang van de planMER. Hierbij kan men denken aan een website, een digitaal platform, nieuwsbrieven, e.d.

Tenslotte is het bewerkstelligen van draagvlak voor het proces en voor de resultaten van de PlanMER wezenlijk. In een nog op te stellen notitie zal worden uitgewerkt hoe we specifieke doelgroepen een plaats kunnen geven in het proces. Hiervoor zal een extern bureau worden aangetrokken. Dit bureau zal ook worden belast met het doen van voorstellen en de uitvoering van de communicatie en organisatie van "bijpraatmomenten" en bijeenkomsten voor gemeentebestuurders tijdens een aantal cruciale momenten in het planMERproces. Het gaat dan vooral om een communicatiestrategie voor het moment dat de ontwerp planMER gereed is, de voorbereiding en vormgeving van de werksessie voorkeursalternatief, en de voorbereiding en organisatie van de regionale afspraken.

Voor wat betreft de informatievoorziening en het realiseren van betrokkenheid specifiek voor bestuurders (gemeenten en waterschappen) zijn er een aantal wegen.

1. Via reeds genoemde basale informatievoorziening.
Ambtelijk is de afspraak gemaakt dat we hieraan gaan werken. Er wordt een redactionele groep gevormd, bestaande uit de procesbegeleiders van de verschillende regio's en de provincie. Zij zorgen ervoor dat er een specifieke webpagina wordt ingericht op de Brabantse Agrofoodsite. Daarnaast zullen er met enige regelmaat uitgebreide mails of digitale nieuwsbrieven worden verzonden. Een groep ambtenaren met inhoudelijke deskundigheid (2 ambtenaren per regio plus provincie) is mee-lezer.
2. Het benutten van geplande portefeuillehoudersoverleggen en regionale (ontwikkel)dagen voor het delen van informatie en overleg naar behoefte.
3. Specifiek aandacht voor de bestuurders in de verschillende kopgroepen opdat actuele informatie meteen wordt doorgespeeld zodat zij hun rol in de regio's goed kunnen vervullen. Dit is een aandachtspunt voor het kernteam.
4. Aandacht voor colleges en raden via onderstaande aanpak (zie schema).
5. De bestuurders in de stuurgroep kunnen als ambassadeur zich nog meer richten op gemeenten in hun eigen regio die onvoldoende zijn aangehaakt c.q. signaleren dat er behoefte is aan extra informatie of overleg.

Voor het proces is het van groot belang dat, nadat de NRD door Gedeputeerde Staten is vastgesteld (18 februari), het voor iedereen helder is: waarom we dit ook alweer doen (aanleiding/ achtergrond/ doel op zowel inhoud als proces), hoe het proces in elkaar zit en waar we in het proces zitten, wat er nog komt en hoe mensen daaropin kunnen haken/ zich kunnen informeren etc. Dat betekent dat we zowel ambtelijk als bestuurlijk hier alert op moeten zijn dat dit ook het geval is en dat daar waar extra informatie nodig is we dit aangeven en daarin ook voorzien.

Datum

20 februari 2020

Ons kenmerk

C2258638

Planning	Communicatieactiviteiten
<p>NRD</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 februari BOTL - 18 februari Vaststelling door GS 	<p>Op 20 februari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatiebrief aan colleges en raden, alsmede aan de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen waarin achtergronden en doel van het proces alsmede het GS-besluit en vervolgproces wordt toegelicht. • Digitale nieuwsbrief aan belanghebbenden en direct betrokkenen waarin ook een link naar de webpagina met algemene informatie is opgenomen. • Via regio's gemeenten verzoeken op eigen website aandacht te besteden aan doel en proces planMER (Nieuwsbrief voor belanghebbenden kan hiervoor worden benut.)
<p>1e fase PlanMER</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 februari : Publieke aanbesteding PlanMER - 20 april : Start PlanMER <p>Oktober 2020: De 1e fase PlanMER wordt opgeleverd. Gelegenheid wordt geboden om de verschillende alternatieven oriënterend te bespreken in colleges en raden.</p>	<p>Het accent ligt bij oplevering van de 1^e fase planMER op het geven van extra uitleg aan bestuurders over hoe men is gekomen aan de lijst van potentiële locaties en de diverse alternatieven. En wat de bedoeling is gelet op de komende werksessie Voorkeursalternatief</p> <p>Uitleg via regionale bijeenkomsten door;</p> <ul style="list-style-type: none"> • het te agenderen voor de regionale portefeuillehoudersoverleggen op

<p>Het resultaat is een inventarisatie van wensen, voorkeuren en bezwaren.</p>	<p>de bestuurlijke regio(ontwikkel)dagen,</p> <ul style="list-style-type: none"> • een bijeenkomst te organiseren voor raadsleden en wethouders <p>Uitleg face to face op verzoek van wethouders, colleges en raden.</p>
<p>Werk sessie Voorkeursalternatief In Januari 2021 wordt een werksessie georganiseerd. Daarbij is het van belang na te gaan of het gewenst is dit via twee fasen (getrapt) te organiseren. Daarbij wordt nu gedacht aan een regionale voorbereiding gevolgd door een Brabantbrede bijeenkomst.</p> <p>Het resultaat van de werksessie is het dat er een alternatief is bepaald dat zowel ruimtelijk als uit oogpunt van de gehanteerde kwaliteits- en milieucriteria op het meeste draagvlak kan rekenen.</p>	<p>Het gaat hier om goed samenspel tussen de verschillende betrokken gremia. Dan wordt duidelijk of het haalbaar is om één werksessie Brabant breed te organiseren en of het wenselijk is deze nog te laten voorafgaan door regionale werksessies.</p> <p>Waar het om gaat is dat de wethouders in de werksessie voldoende manoeuvreerruimte hebben om gezamenlijk te komen tot een gewenst resultaat te weten: men komt tot een alternatief dat zowel ruimtelijk als uit oogpunt van de gehanteerde kwaliteits- en milieucriteria op het meeste draagvlak kan rekenen.</p> <p>In het kader van het proces gaat het in deze fase om het ontzorgen van wethouders maar ook om ze voldoende ruimte te geven om naar bevind van zaken te kunnen handelen.</p> <p>Deskundigheid (inhoudelijk, procesmatig) is beschikbaar en kan een beroep op worden gedaan. Al dan niet in groepsverband kan extra toelichting worden gegeven. Ook kunnen er extra nieuwsbrieven e.d. worden gemaakt.</p>
<p>Ontwerp PlanMER</p> <ul style="list-style-type: none"> – maart 2021: GS brengt Ontwerp PlanMER in de inspraak – juli 2021: Vaststelling door GS 	<p>In deze inspraakperiode gaat het erom dat soepel wordt ingespeeld op vragen die er leven, berichten uit de pers c.q. op weerstand.</p> <p>Hiervoor wordt een communicatieplan ontwikkeld door een nog aan te trekken bureau.</p>

Datum
 20 februari 2020
Ons kenmerk
 C2258638

	<p>Zo nodig kan extra toelichting worden gegeven via regionale bijeenkomsten voor raden. On demand informatie leveren.</p>
<p>Regionale Afspraken</p> <ul style="list-style-type: none"> - juni 2021: Oriënterende bespreking aanpak - juni - oktober 2021: Voorbereiding - nov./dec. 2021: Vaststelling regionale afspraken door GS en Colleges via Regionale Ontwikkeldagen 	<p>De resultaten van het proces tot dan toe en de mate van draagvlak voor de uitkomsten van de Ontwerp planMER bepalen in grote mate hoe de regionale afspraken moeten worden voorbereid.</p>

Datum

20 februari 2020

Ons kenmerk

C2258638